

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024-2030 annetun lain 2 §:n muuttamiseksi

Viite: VN/28426/2025

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI:n lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024-2030 annetun lain 2 §:n muuttamiseksi

Unifin lausunto

Unifi kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030 annetun lain 2 §:n muuttamiseksi. Unifi pitää tarkoituksenmukaisena lisätä lakiin vuoden 2026 lisäksi tarkistuspisteeksi myös vuosi 2030. Pidämme myös tärkeänä, että valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen 1,2 prosentin tavoitetta suhteessa bkt-arvoon vuonna 2030 ei muuteta. Tavoitteessa ja rahoituksen tavoiteuralla pysyminen on tärkeää. T&K-toiminta on keskeisessä roolissa talouden uudistumisessa ja pohja pitkäjänteiselle kasvulle. Julkisen talouden tilanne on vaikea, mutta tutkimukseen ja koulutukseen investoimalla suunta on mahdollista kääntää.

Unifin näkemyksen mukaan TKI-lisärahoitusta tulisi jatkossa kohdentaa entistä enemmän uutta luovaan tutkimukseen, josta tuottavuutta kasvattavia ideoita syntyy. Tätä tutkimusta tehdään erityisesti yliopistoissa.

Suomen yrityksissä T&K-toiminta painottuu kansainvälisesti vertaillen erityisesti kehittämistyöhön. Jo tehdyt T&K-lisärahoituspäätökset ovat painottuneet yrityksille Business Finlandin kautta. Riskinä on soveltavan tutkimuksen ja kehittämistyön rahoituksen ylikorostuminen ja ali-investointi pitkäjänteiseen uutta luovaan tutkimukseen. Tämä johtaa innovaatiotutkimusten mukaan tuottavuuden kasvun hidastumiseen.

Panostus yliopistojen tutkimukseen on tärkeää siksikin, että Suomi tarvitsee parhaat ihmiset TKI-rahoituspanosten hyödyntämiseen. Yliopistojen opetus perustuu viimeisimpään tutkimukseen ja tutkimuspanosten vaikutus näkyy yhteiskunnassamme myös uutta luovina osaajina.

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry, Finlands universitetsrektorers råd Unifi rf

Ilkka Niemelä
puheenjohtaja

Heikki Holopainen
toiminnanjohtaja